

Streszczenie raportu w języku niespecjalistycznym

Niniejszy raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został sporządzony jako dokument służący do oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska, jakie mogą wystąpić w trakcie wykonywania i przyszłego funkcjonowania inwestycji. Dokument ma ponadto na celu określenie rozwiązań techniczno – technologicznych i organizacyjnych, które mają służyć zabezpieczeniu środowiska przed ewentualnym negatywnym oddziaływaniem projektowanej inwestycji.

Przedmiotem inwestycji jest uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gmin powiatu dzierzoniowskiego. Inwestycja podzielona jest na zadania jednostkowe, w których można wyróżnić takie zadania jak:

➤ w zakresie systemu wodociągowego:

- przebudowa SUW „Lubachów” w Zagórzcu Śląskim,
- przebudowa SUW w Kamionkach,
- przebudowa SUW „Cicha” w Dzierżoniowie,
- budowa SUW w Niemczy przy ul. Sienkiewicza,
- budowa systemu monitoringu i sterowania obiektów wodociągowych,
- budowa zbiorników na wodę w Pieszycach o pojemności 2000 m³,
- budowa wodociągu na odcinku Dzierżonów – Piława Górna (ok. 8 km),
- budowa wodociągu tranzytowego Dzierżonów – Włóki (ok. 2 km),

➤ w zakresie systemu kanalizacyjnego:

- rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie,
- budowa sieci kanalizacyjnej w Dzierżoniowie (ok. 1,0 km),
- rozdział kanalizacji deszczowej od sanitarnej w Dzierżoniowie, poprzez budowę ok. 7,3 km sieci kanalizacji deszczowej wraz z ok. 215 studniami i ok. 1,2 km kanalizacji sanitarnej wraz z ok. 40 studniami,
- rozbudowa oczyszczalni ścieków w Bielawie,
- rozdział kanalizacji deszczowej od sanitarnej w Bielawie poprzez zamknięcie okien rewizyjnych w studniach istniejących oraz poprzez budowę ok. 110 m sieci kanalizacji deszczowej oraz ok. 40 m przepięć przykanalików sieci deszczowej a także poprzez budowę infrastruktury towarzyszącej, tj.: 142 studni rewizyjnych i wpustu ulicznego,
- budowa kanalizacji sanitarnej w Pieszycach (ok. 7,0 km kanalizacji grawitacyjnej w zakresie średnic 160 – 600 mm, składającej się z kanalizacji sanitarnej na terenie miasta oraz kanału tranzytowego grawitacyjnego do oczyszczalni) a także infrastruktury towarzyszącej (ok. 170 szt. studni średnicy 1200 mm oraz 148 szt. studni średnicy 425 mm),
- budowa systemu monitoringu i sterowania obiektów kanalizacyjnych.

W raporcie rozpatrywano wstępnie dwa warianty rozwiązania: podjęcie działań mających na celu uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej (wariant inwestycyjny) oraz pozostawienie jej bez zmian (wariant bezinwestycyjny). W przypadku wariantu inwestycyjnego rozpatrywano oddziaływania na elementy środowiska różnych wariantów lokalizacyjno – technicznych.

Analizowane opcje (Opcje W) w zakresie obiektów wodociągowych oraz obiektów na tych sieciach, stwierdza się, że zakres rzeczowy projektu w rozpatrywanych opcjach lokalizacyjnych

i technologicznych różni się zasadniczo tym, że w Opcji 1 przewiduje się przebudowę i rozbudowę ujęcia i SUW „Lubachów”, a w Opcji 2 likwidację tego ujęcia i jego zastąpienie poprzez przebudowę i modernizację istniejących ujęć i SUW: w Ostroszowicach, „Góry Sowie”, „Józefówek” i w Jodłowniku. Ze względu na brak uzasadnionych technicznie i ekonomicznie alternatyw analizie opcji nie poddano budowy SUW w Niemczy.

Analizowane opcje w gospodarce ściekowej (Opcje S), zakładają, że zakres rzeczowy projektu w odniesieniu do sieci kanalizacyjnych (rozdział kanalizacji na terenie miast Bielawa i Dzierżonów oraz budowa kanalizacji w Pieszycach i Dzierżonowie) oraz obiektów na tych sieciach w każdej z rozpatrywanych opcji lokalizacyjnych i technologicznych jest taki sam. Wynika to z faktu jednoznacznego zdefiniowania występujących w tym względzie niedoborów oraz technicznych i lokalizacyjnych sposobów ich rozwiązania. Opcje różnią się natomiast układem końcowego odprowadzenia ścieków – w Opcji 1 i 2 założono odprowadzenie ścieków do istniejących przewidzianych do rozbudowy oczyszczalni ścieków w Bielawie i Dzierżonowie, a w Opcji 3 założono dodatkowo budowę głównej przepompowni ścieków wraz z rurociągiem tranzytowym oraz przebudowę oczyszczalni ścieków w Pieszycach, do której odprowadzane by były docelowo ścieki z obszaru gminy Pieszycy. Dodatkowo w Opcji 1 i 3 przewidziano docelowe gospodarcze lub rolnicze wykorzystanie osadów ściekowych, a w opcji 2 ich termiczną przeróbkę (suszenie i spalanie), a następnie gospodarcze wykorzystanie lub deponowanie popiołów na składowisku odpadów.

Realizację inwestycji rozpatrywano w aspekcie wpływu na różne czynniki środowiska m.in.:

- organizmy żywe (rośliny, zwierzęta, ludzi), wodę (podziemną i powierzchniową, powietrze,
- powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi, klimat i krajobraz,
- dobra materialne,
- obszary Natura 2000,
- zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków.

Wzięto pod uwagę również skutki krótko-, średnio- i długoterminowe wynikające z:

- istnienia przedsięwzięcia,
- wykorzystywania zasobów środowiska,
- emisji.

Ostatecznie w wyniku realizacji Projektu:

- skanalizowane zostaną tereny, które dotychczas nie posiadały zbiorczego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- uregulowane zostaną kwestie odprowadzania wód deszczowych i ścieków sanitarnych w Bielawie i Dzierżonowie,
- przebudowane zostaną oczyszczalnie ścieków w Dzierżonowie i Bielawie,
- wybudowany zostanie system monitorowania i sterowania obiektami kanalizacyjnymi.

Stwierdzono, że w fazie realizacji przedsięwzięcia obejmującej prace budowlano-montażowe realizowane na znacznym obszarze gmin (przede wszystkim w pasach dróg i poboczach – w przypadku sieci, na wydzielonych działkach – w przypadku stacji uzdatniania wody) emitowane będą do środowiska hałas oraz drgania, a w

związku z prowadzonymi wykopami powstawać będą odpady w postaci gruzu budowlanego i urobku. W związku z powyższym stwierdzić należy, że na etapie realizacji inwestycji może mieć miejsce oddziaływanie na ludzi, powietrze, powierzchnię ziemi, dobra materialne i zabytki. Zaznaczyć przy tym należy, że oddziaływanie to będzie miało małe natężenie, a jego charakter będzie tymczasowy, ulegający szybkiemu rozproszeniu. Po zakończeniu prac budowlano – montażowych obszarom objętym przedsięwzięciem zostanie przywrócony stan pierwotny. W wyniku prawidłowej realizacji inwestycji nie wystąpi niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia przez mieszkańców; nie zostaną spowodowane również nieodwracalne zmiany w środowisku.

Realizacja inwestycji w perspektywie czasu nie będzie miała negatywnego wpływu na istniejący stan gleby, wody i powietrza. Z raportu wynika, że nie przewiduje się zmiany istniejącego klimatu oraz pogorszenia walorów krajobrazowych terenu. Ze względu na charakter inwestycji, jej realizacja w odniesieniu do gleby, wody, powietrza, klimatu i krajobrazu będzie miała znaczenie pozytywne, służące wyraźnej poprawie istniejącego stanu. Jedynie w okresie realizacji może nastąpić krótkotrwałe pogorszenie walorów krajobrazowych terenu.

W celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia ewentualnego oddziaływania na środowisko, zastosowane zostaną specjalne rozwiązania, które zmniejszą ryzyko wystąpienia awarii (dodatkowe zasilanie awaryjne, monitoring procesów) oraz zniwelują uciążliwości zapachowe i hałas.

Jedynym dającym się ustalić ilościowo negatywnym oddziaływaniem inwestycji na środowisko będzie długoterminowe, wtórne i kumulujące się oddziaływanie, wynikające ze stałej „produkcji” odpadów w postaci osadów związane z eksploatacją stacji uzdatniania wody.

Przy prawidłowej eksploatacji stacji uzdatniania wody nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko procesów związanych z odwodnieniem osadu, w tym negatywnego oddziaływania na wody gruntowe i podskórne oraz tło atmosferyczne.

Realizacja Inwestycji związanej z budową stacji uzdatniania wody w miejscowości Niemcza oraz przebudowy pozostałych stacji nie przyczyni się do:

- zmniejszenia zasięgu siedliska i/lub zmianę naturalnego zasięgu gatunków powodowaną naruszeniem powierzchni ich siedlisk,
- zmiany struktury i/lub podstawowych funkcji siedlisk,
- zmiany liczebności populacji gatunków, stąd należy uznać, że nie wystąpią negatywne oddziaływania na sieć Natura 2000.

Z uwagi na lokalizację stacji uzdatniania wody oraz sieci wodociągowych nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania planowanej inwestycji.

Realizacja inwestycji zarówno w fazie budowy jak i eksploatacji nie narazi istniejącego majątku materialnego oraz dziedzictwa kulturowego.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji na kopaliny, ze względu na ewentualną radiację.

Ponadto z raportu wynika, że realizacja inwestycji nie spowoduje wzajemnego negatywnego oddziaływania pomiędzy wymienionymi czynnikami.

Projektowana sieć kanalizacyjna lokalizowana będzie w drogach gminnych i powiatowych, na terenach leśnych należących do Przedsiębiorstwa Lasy Państwowe, na terenach rolnych

należących do Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa, a także (w uzasadnionych przypadkach) na terenach prywatnych, gminnych oraz należących do podmiotów publicznych. Cały zakres przebudowy i modernizacji obiektów technologicznych oczyszczalni ścieków, jak również gospodarki osadami ściekowymi wykonany zostanie na terenie należącym do inwestora.

Stwierdzono, że w fazie realizacji przedsięwzięcia obejmującej prace budowlano-montażowe realizowane na znacznym obszarze gmin (przede wszystkim w pasach dróg i poboczach – w przypadku sieci, na wydzielonych działkach – w przypadku oczyszczalni ścieków), emitowane będą do środowiska hałas oraz drgania, a w związku z prowadzonymi wykopami, budową i przebudową sieci kanalizacyjnej oraz przebudową oczyszczalni ścieków powstawać będą odpady w postaci gruzu budowlanego i urobku. W związku z powyższym stwierdzić należy, że na etapie realizacji inwestycji może mieć miejsce oddziaływanie na ludzi, powietrze, powierzchnię ziemi, dobra materialne. Zaznaczyć przy tym należy, że oddziaływanie to będzie miało małe natężenie, a jego charakter będzie tymczasowy, ulegający szybkiemu zanikaniu. Po zakończeniu prac budowlano – montażowych obszarom objętym przedsięwzięciem zostanie przywrócony stan pierwotny. W wyniku prawidłowej realizacji inwestycji nie wystąpi niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia przez mieszkańców, nie zostaną spowodowane również nieodwracalne zmiany w środowisku.

Jedynym dającym się ustalić ilościowo negatywnym oddziaływaniem inwestycji na środowisko będzie długoterminowe, wtórne i kumulujące się oddziaływanie, wynikające ze stałej „produkcji” odpadów w postaci osadów, skratek i piasku związane z eksploatacją oczyszczalni ścieków.

Przewidywana ilość powstających na oczyszczalni odpadów wynosi odpowiednio:

- skratki (kod 19 08 01): Bielawa – ok. 1000 dm³/d, Dzierżoniów – ok. 1100 dm³/d;
- piasek (kod 19 08 02) Bielawa – ok. 380 dm³/d, Dzierżoniów – ok. 410 dm³/d;
- osady ściekowe (kod 19 08 09), Bielawa – ok. 3000 kg smo/d, Dzierżoniów – ok. 3200 kg smo/d.

Przy prawidłowej eksploatacji oczyszczalni nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko procesów związanych z oczyszczaniem ścieków oraz przeróbką osadową a także negatywnego oddziaływania na komponenty środowiska.

Budowa i rozdział kanalizacji oraz przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków nie przyczyni się do:

- zmniejszenia zasięgu siedliska i/lub zmiany naturalnego zasięgu występujących w pobliżu cennych przyrodniczo gatunków roślin i zwierząt powodowaną naruszeniem powierzchni ich siedlisk,
- zmiany struktury i/lub podstawowych funkcji siedlisk,
- zmiany liczebności populacji gatunków,

stąd należy uznać, że nie wystąpią negatywne oddziaływania na przyrodę, w tym na sieć Natura 2000.

Z uwagi na lokalizację całej inwestycji nie przewiduje się jej transgranicznego oddziaływania.

Realizacja inwestycji zarówno w fazie budowy jak i eksploatacji nie naraża istniejącego majątku materialnego oraz dziedzictwa kulturowego.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji na kopaliny, ze względu na ewentualną radiację.

Ponadto z raportu wynika, że realizacja inwestycji nie spowoduje wzajemnego negatywnego oddziaływania pomiędzy wymienionymi czynnikami.

Podsumowanie

W Raporcie przedstawiono możliwe oddziaływanie planowanej inwestycji na różne aspekty środowiska w tym oddziaływania na:

- ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę i powietrze,
- powierzchnie ziemi klimat i krajobraz,
- dobra materialne,
- zabytki i krajobraz kulturowy,
- kruszywa i kopaliny,
- obszar Natura 2000,

oraz oddziaływania wzajemne w/w elementów.

Uwzględniono możliwe oddziaływania kolejnych etapów inwestycji składających się na uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej w na terenie gmin powiatu dzierżoniowskiego w aspekcie krótko-, średnio- i długoterminowym.

Na żadnym kroku postępowania nie stwierdzono, by planowana inwestycja niosła za sobą niekorzystne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze (biotyczne i abiotyczne), w tym na obszary chronione Natura 2000. Pojawiające się chwilowe zakłócenia homeostazy obszaru, wynikające z realizacji inwestycji są oddziaływaniami o stopniu lokalnym, nie wywierającymi wpływu na rozważane obszary lub oddziaływaniami zaniedbywane małymi, których skutki szybko ulegają rozproszeniu w środowisku i nie powodują długotrwałego zakłócenia jego funkcjonowania.

Podkreślić należy fakt, że inwestycja należy do proekologicznych, mających na celu ochronę, a nie degradację środowiska. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w powiecie dzierżoniowskim jest ponadto zgodne z przepisami prawa krajowego i europejskiego, co więcej, niepodjęcie działań mających na celu uporządkowanie gospodarowania wodą i ściekami mogłoby narazić poszczególne gminy na konsekwencje prawno - finansowe.

Generalnie sposób użytkowania terenów objętych inwestycją po zakończeniu prac i przekazaniu wszystkich obiektów do eksploatacji nie zmienia dotychczasowego sposobu ich użytkowania, a tereny, które w wyniku realizacji inwestycji zostaną naruszone, po jej zakończeniu przywrócone zostaną do stanu odpowiadającego stanowi wyjściowemu. Odpady wytworzone w trakcie inwestycji oraz w czasie eksploatacji poddane będą recyklingowi, a w razie niemożliwości jego wykonania będą składowane na przewidzianym do tego celu składowisku odpadów.

1. Autorzy opracowania

Raport opracowali:

mgr inż. Alicja Koszewar
mgr inż. Sylwia Kostrzewa
mgr inż. Paweł Golimento